

Hrvatski muzej medicine i farmacije HAZU
Gundulićeva 24
10000 Zagreb
tel. 4825 413, fax 4825 384
<https://hmmf.hazu.hr>
<https://www.info.hazu.hr/jedinice/hrvatski-muzej-medicine-i-farmacije/>
e-pošta: hmmf@hazu.hr

IZVJEŠĆE O RADU ZA 2023. GODINU

1. SKUPLJANJE GRAĐE

1.3. Darovanje

Fundus Hrvatskog muzeja medicine i farmacije uvećan je u 2023. godini za 143 predmeta putem donacija prof. dr. sc. Frane Dulibića (HMMF-5684, HMMF-5685) i akademika Marka Pećine (HMMF-5686 – HMMF-5826).

Predmeti su upisani u inventar muzejskih zbirki pod sljedećim oznakama:

Zbirka tiskane građe

HMMF-5684, HMMF-5685, HMMF-5700, HMMF-5701, HMMF-5702, HMMF-5703, HMMF-5704, HMMF-5705 (8 predmeta)

Zbirka diploma i povelja

HMMF-5706 – HMMF-5789, HMMF-5812 – HMMF-5821 (94 predmeta)

Zbirka fotografija: HMMF-5790, HMMF-5791, HMMF-5792, HMMF-5793, HMMF-5794, HMMF-5795, HMMF-5796 (7 predmeta)

Zbirka memorabilija, osobnih i uspomenskih predmeta

HMMF-5797 – HMMF-5811, HMMF-5822 (16 predmeta)

Zbirka medicinske opreme, instrumenata i pomagala

HMMF-5686, HMMF-5687, HMMF-5688, HMMF-5689, HMMF-5690, HMMF-5695, HMMF-5696, HMMF-5697, HMMF-5698, HMMF-5699, HMMF-5823, HMMF-5824, HMMF-5825, HMMF-5826 (14 predmeta)

Zbirka nastavnih i muzeografskih pomagala

HMMF-5691, HMMF-5692, HMMF-5693, HMMF-5694 (4 predmeta)

2. ZAŠTITA

2.1. Preventivna zaštita

Uokvirena je slika *Portret ljekarnika Hinka Brodjovina* autora Milivoja Uzelca, inv. br. HMMF-3927, koja je prethodno bila restaurirana, u svrhu izlaganja na izložbi *Portreti hrvatskih ljekarnika iz zbirke Hrvatskog muzeja medicine i farmacije HAZU*.

2.3. Restauracija

Restaurirano je sedam slika odabranih za izložbu *Portreti hrvatskih ljekarnika iz zbirke Hrvatskog muzeja medicine i farmacije HAZU*:

1. *Portret ljekarnika Josipa Grahovca*, Hinko Brodjovin (?), Zagreb, početak 20. st., ulje na platnu, inv. br. HMMF-337
2. *Portret ljekarnika Drage Jelineka*, Hinko Brodjovin, Zagreb, 1917., ulje na platnu, inv. br. HMMF-340

3. *Portret ljekarnika Žige Ključeca*, Hinko Brodjovin, Zagreb, 1935., ulje na platnu, inv. br. HMMF-341
4. *Portret ljekarnika Slavka Zimmermanna*, Hinko Brodjovin, Zagreb, 1935., ulje na platnu, inv. br. HMMF-342
5. *Portret ljekarnika Slavka Zimmermanna*, Hinko Brodjovin, Zagreb, 1935., ulje na platnu, inv. br. HMMF-973
6. *Portret ljekarnika Otona Löschnera*, Hinko Brodjovin (?), Zagreb, početak 20. st., ulje na platnu, inv. br. HMMF-974
7. *Portret ljekarnika Antona Ernesta Katkića*, Hinko Brodjovin, Zagreb, 1908., ulje na platnu, inv. br. HMMF-975

Radove je izveo vanjski suradnik Denis Vokić, K-R Centar iz Dubrovnika, a program je financiran sredstvima Gradskog ureda za kulturu Grada Zagreba i donacija.

3. DOKUMENTACIJA

3.1. Inventarna knjiga

Nastavljen je unos podataka o muzejskim predmetima u programu za muzejsku obradu M++. Inventarizirane su prinove koje su stigle putem donacije te građa koja je tijekom 2023. godine preuzeta od Odsjeka za povijest medicinskih znanosti.

Stanje računalnog inventara (M++) na dan 31. 12. 2023. bilo je sljedeće (brojke označavaju broj inventarnih zapisa):

Dokumentarna zbirka: 95
 Otorinolaringološka zbirka: 826
 Stomatološka zbirka: 337
 Zbirka diploma i povelja: 416
 Zbirka narodne medicine: 173
 Zbirka slika, grafika i skulptura: 129
 Zbirka tvornice lijekova Kaštel: 84
 Zbirka ambalaže i propagande farmaceutskih proizvoda: 683
 Zbirka fotografija: 1130
 Zbirka ljekarničke opreme, namještaja i utenzilija: 288
 Zbirka ljekarničkih stojnica: 698
 Zbirka medicinske opreme, instrumenata i pomagala: 772
 Zbirka memorabilija, osobnih i uspomenskih predmeta: 424
 Zbirka nastavnih i muzeografskih pomagala: 103
 Zbirka tiskane građe: 130
 Nerazvrstano: 2 predmeta
 Ukupno: 6290 zapisa u bazi podataka o muzejskoj građi M++.

3.2. Katalog muzejskih predmeta

Katalogizirano je do sada ukupno 4029 predmeta, računalno, u programu M++ s pridruženim fotografijama.

Dokumentarna zbirka: 87 predmeta
 Otorinolaringološka zbirka: 572 predmeta
 Stomatološka zbirka: 87 predmeta
 Zbirka ambalaže i propagande farmaceutskih proizvoda: 139 predmeta
 Zbirka diploma i povelja: 325 predmeta
 Zbirka fotografija: 1103 predmeta

Zbirka ljekarničke opreme, namještaja i utenzilija: 143 predmeta
Zbirka ljekarničkih stojnica: 698 predmeta
Zbirka medicinske opreme, instrumenata i pomagala: 206 predmeta
Zbirka memorabilija, osobnih i uspomenskih predmeta: 149 predmeta
Zbirka narodne medicine: 173 predmeta
Zbirka nastavnih i muzeografskih pomagala: 74 predmeta
Zbirka slika, grafika i skulptura: 122 predmeta
Zbirka tiskane građe: 71 predmet
Zbirka tvornice lijekova Kaštel: 80 predmeta

5. STALNI POSTAV

5.1. Novi stalni postav – pripremni radovi

Naziv: Hrvatski muzej medicine i farmacije

Autori stručne koncepcije: Silvija Brkić Midžić, upraviteljica Muzeja; prof. dr. sc. Stella Fatović-Ferenčić, upraviteljica Odsjeka za povijest medicinskih znanosti; Želimir Laszlo, vanjski suradnik, konzervator savjetnik

Autor likovnog postava: Ante Rašić, Studio Rašić

Opseg: širi izbor eksponata za stalni postav uključuje ukupno 852 predmeta (612 predmeta iz fundusa Muzeja, 199 predmeta iz knjižnice i arhive Odsjeka za povijest medicinskih znanosti HAZU, 30 predmeta iz Arheološkog muzeja u Zagrebu (posudba i replike), 10 replika predmeta iz Hrvatskoga prirodoslovnog muzeja, 1 predmet posuđen iz Strossmayerove galerije starih majstora HAZU). Tijekom izrade izvedbenog rješenja likovnog postava suziti će se ovaj izbor.

Površina: oko 290 m² (u prizemlju dvorišne zgrade u Gundulićevoj 24 u Zagrebu)

Sukladno odobrenoj muzeološkoj koncepciji, izrađena je cjelovita arhitektonska projektna dokumentacija za rekonstrukciju, obnovu i uređenje prostora za Muzej, scenarij stalnog postava te idejno i izvedbeno rješenje likovnog postava. Dana 13. 6. 2019. postala je pravomoćna građevinska dozvola za rekonstrukciju, obnovu i uređenje prostora za Muzej u Gundulićevoj 24, koja je produžena dana 2. 6. 2022. za razdoblje od tri godine.

Budući da nije bilo moguće prikupiti sredstva za izradu projektne dokumentacije za unutarnje uređenje i opremanje prostorija Hrvatskog muzeja medicine i farmacije koje nisu dio stalnog postava, tj. posljednji dio projektne dokumentacije, tijekom 2023. godine aktivnosti su bile usmjerene na ažuriranje kataloških opisa predmeta odabranih za stalni postav.

6. STRUČNI RAD

6.1. Stručna obrada muzejske građe

Računalno je katalogizirana građa iz Otorinolaringološke zbirke (dopunjena su 572 računalna zapisa o predmetima) i velik dio Zbirke fotografija.

Katalogizirani su muzejski predmeti koji su odabrani za tri izložbe planirane za 2024. godinu: *Portreti hrvatskih ljekarnika iz zbirke Hrvatskog muzeja medicine i farmacije HAZU*, *Naličje grada prije 100 godina: fotografije iz zbirki liječnika Vladimira Čepulića i Luje Thallera te Diskretni šarm ljekarničkog stakla: staklo iz hrvatskih ljekarni u zbirnama Hrvatskog muzeja medicine i farmacije HAZU*.

6.5. Posudbe i davanje na uvid

Za izložbu *Lica gladi* koja je produljena do 4. lipnja 2023. u Etnografskom muzeju u Zagrebu, a zatim je postavljena i u Arheološkom muzeju Istre u Puli, posuđen je muzejski predmet iz fundusa Hrvatskog

muzeja medicine i farmacije: Medicinska vaga s visinomjerom za djecu Detecto-Medic, New York, oko 1950., inv. br. HMMF-3912.

Za izložbu *Made in Croatia*, koja je održana od 15. svibnja do 25. srpnja 2023. u Hvarskom arsenalu u Hvaru, Hrvatski muzej medicine i farmacije posudio je tri muzejska predmeta: reklamne razglednice i ambalažu lijeka *Streptazol*.

Na zahtjev dr. sc. Ivane Miletić Čakširan, pročelnice Konzervatorskog odjela u Sisku koji u suradnji s Gradom Petrinja obnavlja zgradu stare ljekarne *K crnom orlu* u Petrinji, 16. studenog 2023. posuđena je skulptura crnoga orla iz fundusa Hrvatskog muzeja medicine i farmacije (inv. br. HMMF-3693) u svrhu izrade replike skulpture koja je nestala prije potresa, a stajala je na pročelju zgrade stare petrinjske ljekarne.

Na zahtjev Domagoja Bosiljevca, studenta Farmaceutsko-biokemijskog fakulteta u Zagrebu, za potrebe istraživanja povijesti ljekarne K crnom orlu u Karlovcu poslana su 18. travnja 2023. e-poštom digitalne fotografije osam predmeta iz zbirke Hrvatskog muzeja medicine i farmacije s kataloškim podacima.

Na zahtjev dr. sc. Tamare Bjažić Klarin iz Instituta za povijest umjetnosti u Zagrebu, 13. lipnja 2023. elektroničkom poštom su poslana digitalne preslike pet fotografija stambene bijede u Zagrebu 1924. iz zbirke Vladimira Čepulića, u svrhu korištenja građe za dokumentarni film o hrvatskom arhitektu Ernestu Weissmannu.

Na zahtjev dr. sc. Filipa Škiljana, znanstvenog savjetnika u Institutu za migracije i narodnosti u Zagrebu, 4. rujna 2023. elektroničkom poštom poslani su podatci o Josefu W. Wefortu, ljekarniku iz 18. stoljeća koji je bio vlasnik ljekarne Svete Marije na Kaptolu u Zagrebu između 1751. i 1770. godine, te kataloški opis s fotografijom Wefortova reljefnog portreta koji se čuva u Hrvatskom muzeju medicine i farmacije (inv. br. HMMF-3743).

Na zahtjev Domagoja Bosiljevca, studenta Farmaceutsko-biokemijskog fakulteta u Zagrebu, za potrebu objave ilustracija uz članke u časopisima AMHA i Studia lexicographica 13. listopada 2023. ustupljene su digitalne fotografije tirocinijske diplome Franje Schezta (inv. br. HMMF-37) i cimera ljekarne K sv. Ćirilu i Metodu (inv. br. HMMF-330) iz fundusa Hrvatskog muzeja medicine i farmacije.

Na zahtjev Zorke Renić, knjižničarke u Medicinskoj školi Bjelovar, 9. studenog 2023. poslana je elektroničkom poštom digitalna preslika skupne fotografije hrvatskih liječnika iz 1899. godine (inv. br. HMMF-2896) na kojoj se nalazi i dr. Vilim Pečić, a u svrhu izrade prezentacije za predstavljanje reprint izdanja knjige Vilima Pečića Pučka predavanja o zaraznim bolestima i njihovom suzbijanju.

Na zahtjev Matije Kosa iz Kulturno-umjetničkog društva Dučec, Mraclin, 20. studenog 2023. ustupljeno je na korištenje i poslano putem elektroničke pošte 12 digitaliziranih crno-bijelih fotografija iz muzejske zbirke vezanih za mjesto Mraclin (inv. br. HMMF-4993, HMMF-4995, HMMF-4996, HMMF-4998, HMMF-4999, HMMF-5003, HMMF-5004, HMMF-5005, HMMF-5006, HMMF-5008, HMMF-5009, HMMF-5010, a u svrhu održavanja radionica za djecu i odrasle na temu drvenog graditeljstva te objave u prigodnoj knjižici.

6.6. Sudjelovanje na kongresima i savjetovanjima

Silvija Brkić Midžić sudjelovala je 31. ožujka 2023. na IX. znanstvenom skupu *Dani Andrije Štampara* u Slavonskom Brodu s izlaganjem na temu Zbirka fotografija Hrvatskog muzeja medicine i farmacije kao odraz Štamparove ideologije.

Silvija Brkić Midžić održala je 2. svibnja 2023. u Hrvatskom liječničkom domu u Zagrebu predavanje na temu *Hrvatski muzej medicine i farmacije HAZU i njegova zbirka narodne medicine*, na poziv Hrvatskog društva umirovljenih liječnika Hrvatskoga liječničkog zbora (HDUL HLZ).

Silvija Brkić Midžić sudjelovala je na Dvanaestom festivalu hrvatskih digitalizacijskih projekata (D-festu) 4. i 5. svibnja 2023. u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu, gdje je održala predavanje na temu Digitalizacija papirnate građe Hrvatskog muzeja medicine i farmacije HAZU.

https://dfest.nsk.hr/wp-content/uploads/2023/04/D-fest2023_programska.pdf

https://dfest.nsk.hr/wp-content/uploads/2023/05/24_Brkic-Midzic.pdf

Silvija Brkić Midžić sudjelovala je na 26. seminaru Arhivi, knjižnice, muzeji – Zaštita u kriznim situacijama, koji je održan u Poreču od 29. studenog do 1. prosinca 2023., s izlaganjem pod naslovom Zaštita građe Hrvatskog muzeja medicine i farmacije HAZU nakon potresa.

Silvija Brkić Midžić sudjelovala je na događanju *DARIAH Day 2023* koje je organizirala Digitalna istraživačka infrastruktura za umjetnost i humanistiku u Republici Hrvatskoj u Rektoratu Sveučilišta u Zagrebu 21. prosinca 2023., s izlaganjem na temu *Virtualne zbirke Hrvatskog muzeja medicine i farmacije HAZU*.

6.9. Stručna pomoć i konzultacije

Silvija Brkić Midžić, muzejska savjetnica i upraviteljica Hrvatskog muzeja medicine i farmacije, u studenom 2023. pružila je stručnu pomoć i konzultacije Renati Dečman, višoj kustosici i voditeljici Dvora Velikog Tabora koji djeluje u sastavu Muzeja Hrvatskog zagorja, pri obradi medicinskih instrumenata iz partizanske bolnice u Desiniću za izložbu *Veliki Tabor uoči i za vrijeme Drugoga svjetskog rata*.

6.10. Urednički poslovi, recenzije knjiga i članaka

Silvija Brkić Midžić i Stella Fatović-Ferenčić uredile su tiskani katalog virtualne izložbe *Sergije Dogan: memorijalna građa u zbirkama Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti* koji je objavljen u ožujku 2023. godine u nakladi Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

6.11. Djelovanje u strukovnim društvima

Silvija Brkić Midžić članica je Hrvatskoga muzejskog društva.

6.12. Informatički poslovi muzeja

Kreiranje i održavanje *web* stranica

Važna je uloga mrežne stranice Hrvatskog muzeja medicine i farmacije <https://hmmf.hazu.hr> u razvoju muzejske publike, osobito s obzirom na činjenicu da Muzej još nema uređen vlastiti izložbeni prostor niti stalni postav i da su zbog pandemije tijekom cijele godine bili vrlo ograničeni društveni kontakti. Redovito se postavljaju nove objave na *web* stranici (*Novosti*, *Na današnji dan* i drugo). Ove poslove obavlja urednica *web* stranice, upraviteljica Muzeja Silvija Brkić Midžić. Poslove održavanja *web* stranice Muzeja obavlja djelatnik HAZU informatičar Ivan Gladović.

Objave na mrežnoj i *Facebook* stranici Hrvatskog muzeja medicine i farmacije 2023.

U razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2023. na mrežnoj stranici Muzeja postavljeno je 389 dnevnih objava u rubrici *Na današnji dan*, 25 objava u rubrici *Događanja (Novosti)*, dvije objave u rubrici *Zanimljivosti iz muzejskih zbirki* i jedna objava u rubrici *Publikacije*.

Ukupno je postavljeno 417 objava na *web* stranici Muzeja u 2023. godini.

Radi popularizacije biomedicinskih znanosti i informiranja javnosti o muzejskoj građi i aktivnostima redovito se postavljaju objave na *Facebook* stranici Muzeja (fotografije i novosti o Muzeju: vijesti o izložbama, virtualnim zbirkama, sudjelovanju na stručnim skupovima, objavljeni članci, zanimljiva građa, *Na današnji dan* i slično).

Na Facebook stranici Hrvatskog muzeja medicine i farmacije od 1. siječnja do 31. prosinca 2022. postavljene su 572 objave.

Digitalizacija muzejske građe

U 2023. godini digitalizirano je 149 starih crno-bijelih fotografija iz zbirke Luje Thallera (58) i iz ostavštine Kluba narodnog zdravlja (91) sredstvima projekta *Ekspozicija. Teme i aspekti hrvatske fotografije od 19. stoljeća do danas* koji se provodi na Institutu za povijest umjetnosti uz financijsku podršku Hrvatske zaklade za znanost.

Građu je digitalizirao vanjski suradnik Muzeja Goran Vržina, ADEGORO j.d.o.o.

6.13. Ostalo

Fotografiranje muzejske građe

Za potrebe muzejske dokumentacije radno su fotografirane i skenirane sve prinove u fondusu.

Virtualna prezentacija muzejskih zbirki

Kako Muzej još uvijek nema vlastiti izložbeni prostor, a njegovo sjedište (Akademijina zgrada u Gundulićevoj 24/1) trenutno je u konstrukcijskoj obnovi, kao i većina Akademijinih zgrada u Zagrebu, glavni oblik komunikacije s publikom jest virtualna komunikacija. Stoga je prezentacija digitalizirane muzejske građe u obliku virtualnih zbirki na portalima *DiZbi HAZU* i *eKultura* od iznimne važnosti te je dobila prioritet u 2023. godini.

Na internetskom portalu *Digitalna zbirka Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti* (DiZbi HAZU) u 2023. godini objavljeno je sedam novih virtualnih zbirki:

Memorijalna zbirka Franje Kogoja, <https://dizbi.hazu.hr/a/?pc=i&id=2587949>

Memorijalna zbirka Anice Jušić, <https://dizbi.hazu.hr/a/?pc=i&id=2587944>

Memorijalna zbirka Sergija Dogana, <https://dizbi.hazu.hr/a/?pc=i&id=2587946>

Fotografska baština ORL klinike u Zagrebu, <https://dizbi.hazu.hr/a/?pc=i&id=2589704>

Fotografska baština Muzeja za povijest zdravstva u Hrvatskoj, <https://dizbi.hazu.hr/a/?pc=i&id=2594121>

Javnozdravstveni plakati, <https://dizbi.hazu.hr/a/?pc=i&id=2600014>

Ljekarništvo u grafici, <https://dizbi.hazu.hr/a/?pc=i&id=2606925>

(ukupno 407 zapisa digitalizirane građe iz fonda Hrvatskog muzeja medicine i farmacije).

Sadržaj je pripremila, opisala i objavila Silvija Brkić Midžić.

Budući da je Muzej sudjelovao u projektu *e-Kultura: Digitalizacija kulturne baštine* tijekom 2022. godine, kada je u okviru projekta digitalizirana papirnata građa dimenzija većih od formata A4 (ukupno 272 predmeta), ta građa je u rujnu 2023. objavljena na portalu *eKultura*, a pridružena je i ostala ranije digitalizirana muzejska građa iz sljedećih zbirki:

Zbirka tvornice lijekova Kaštel: <https://ekultura.hr/item-sets/2248823/> (60 zapisa)

Zbirka narodne medicine: <https://ekultura.hr/item-sets/2248820/> (138 zapisa)

Otorinolaringološka zbirka: <https://ekultura.hr/item-sets/2248817/> (87 zapisa)

Zbirka tiskane građe: <https://ekultura.hr/item-sets/1991441/> (20 zapisa)

Zbirka slika, grafika i skulptura: <https://ekultura.hr/item-sets/1991396/> (14 zapisa)

Zbirka diploma i povelja: <https://ekultura.hr/item-sets/1908020/> (230 zapisa)

Zbirka fotografija: <https://ekultura.hr/item-sets/1907963/> (237 zapisa)

Sadržaj je pripremila i opisala Silvija Brkić Midžić te objavila uz informatičku podršku tvrtke Link2. Ukupno je u 2023. godini na portalu *eKultura* objavljeno 786 zapisa o digitaliziranoj građi Hrvatskog muzeja medicine i farmacije.

Sudjelovanje u kulturnim manifestacijama

Hrvatski muzej medicine i farmacije sudjelovao je 27. siječnja 2023. u manifestaciji *Noć muzeja 2023.* s virtualnom izložbom i e-ktalogom *Sergije Dogan – memorijalna građa u zbirkama Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti* (autorice koncepcije: Silvija Brkić Midžić i Stella Fatović-Ferenčić)

<https://dogan.hmmf.hazu.hr/>
<https://dogan.hmmf.hazu.hr/e-katalog/>

Hrvatski muzej medicine i farmacije sudjelovao je u obilježavanju *Međunarodnog dana muzeja 2023.* s predavanjem pod naslovom *Što je Elsa-fluid? To se zna. Eugen Viktor Feller, ljekarnik i investitor*, koje su 17. svibnja 2023. održale prof. dr. sc. Stella Fatović Ferenčić (zamjenica voditelja Hrvatskog muzeja medicine i farmacije HAZU) i mr. sc. Jasenka Ferber Bogdan (Kabinet za arhitekturu i urbanizam s Arhivom za likovne umjetnosti HAZU). Dio građe iz ostavštine Eugena Viktora Fellerera čuva se u Hrvatskom muzeju medicine i farmacije, a pojedini muzejski predmeti predstavljeni su na muzejskoj mrežnoj stranici.

<https://mdc.hr/hr/kalendar/pregled-mjeseca/medunarodni-dan-muzeja?y=2023>

Hrvatski muzej medicine i farmacije sudjelovao je na *42. izložbi izdavačke djelatnosti hrvatskih muzeja i galerija* koja je održana na Zagrebačkome velesajmu u sklopu *45. Interlibera*, u razdoblju od 7. do 12. studenoga 2023. Bio je izložen katalog virtualne izložbe *Sergije Dogan: memorijalna građa u zbirkama Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti* (izdan u ožujku 2023.).

https://mdc.hr/files/images/mdc/Interliber/2023/katalog_2023_7_11.pdf

Međunarodna suradnja

Putem elektroničke pošte, inicijativom Marie G rouville kao predstavnice projekta *Jess*, 24. studenog 2023. uspostavljena je suradnja sa studentima pete godine Farmaceutskog fakulteta u Dijonu, Francuska, koji među ostalim istražuju baštinu farmaceutske industrije te su izrazili želju da posjete Hrvatski muzej medicine i farmacije u proljeće 2024. godine. Budući da iz objektivnih razloga posjet Muzeju za sada nije moguće realizirati, upraviteljica Muzeja Silvija Brkić Midžić poslala im je informacije o muzejskoj građi, digitalnu pripremu kataloga *Kaštel na vrhuncu: o lašavanje i ambalaža lijekova tvornice Kaštel u Zagrebu 1930-ih i 1940-ih* i poveznice za pristup virtualnim zbirkama Hrvatskog muzeja medicine i farmacije.

7. ZNANSTVENI RAD

7.2. Publicirani radovi

Brkić Midžić S. *Fotografije u zbirci Hrvatskoga muzeja medicine i farmacije kao odraz ideologije Andrije Štampara*. *Studia lexicographica*. 2023;17(33):89-108. <https://hrcak.srce.hr/file/450503>

9. IZLOŽBENA DJELATNOST

U vremenskom pomaku: Otorinolaringološka klinika Medicinskog fakulteta u Zagrebu od analognog do digitalnog doba

Mjesto i vrijeme održavanja: Knji znica Božidara Adžije (KGZ), Zagreb, 15. studenog – 15. prosinca 2023.

Autori stručne koncepcije: Silvija Brkić Midžić, Stella Fatović-Ferenčić i Drago Prgomet

Autor vizualnog identiteta izložbe: Ante Rašić

Autorica likovnog postava: Silvija Brkić Midžić

Opseg (broj eksponata): 22 postera s reprodukcijama fotografija iz fundusa Muzeja i fotoarhive Klinike za bolesti uha, grla i nosa i kirurgiju glave i vrata Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, dva fotoalbuma, 26 pojedinačnih fotografija, fotomonografija i videozapis (dokumentarni film), ukupno 52 eksponata.

Vrsta izložbe: povijesna, fotografska, informativna, pokretna izložba

Stoljetna historiografija Klinike za bolesti uha, nosa, grla i kirurgiju glave i vrata Medicinskog fakulteta u Zagrebu ugradila se postupno u referentni dio nacionalne medicinske pri e. Riječ je o jednoj od rijetkih medicinskih ustanova koje su uspjele sačuvati i impresivnu materijalnu baštinu. Jedan dio te baštine

danas se čuva u Hrvatskom muzeju medicine i farmacije HAZU, dok se drugi dio nalazi u navedenoj Klinici KBC-a Zagreb. Izložba prikazuje dio te baštine – raritetnu zbirku fotografija koncipiranu poput vremeplova – kontrastirajući prošlost i sadašnjost fotografijama iz različitih razdoblja.

S ciljem približavanja historiografije i razvoja ORL klinike izložba tematizira povijesne cjeline suprotstavljanjem fotografija zgrada i bolničkih radilišta različitih povijesnih razdoblja, gradeći tako priču o vremenu i prostoru koji se mijenjao. Fotografijama se bilježe lokacije na kojima se Klinika nalazila od osnutka 1921. godine do danas, unutarnja organizacija i pojedini aspekti njezinog razvoja te uporaba suvremenih medicinskih postupaka i tehnologija.

Osim uvodnog postera s kratkim tekstom te dvadeset i jednog postera s kombinacijama digitalnih reprodukcija starih crno-bijelih fotografija i novih digitalnih fotografija u bojama, koji su bili pripremljeni za izložbu u povodu 100. obljetnice ORL klinike 2021., u postav izložbe u Knjižnici Božidara Adžije uključena je i izvorna muzejska građa iz zbirke Hrvatskog muzeja medicine i farmacije: reprezentativni fotoalbum ORL klinike iz 1941. koji je tadašnji predstojnik prof. Ante Šercer naručio od fotografskog atelijera Donegani, skromnije opremljen fotoalbum Klinike nepoznatog autora iz razdoblja od 1954. do 1971. te niz pojedinačnih fotografija iz razdoblja od 1920-ih do 1970-ih. Izložbu prati projekcija dokumentarnog filma o Klinici za bolesti uha, nosa, grla i kirurgiju glave i vrata snimljenog u povodu 100. obljetnice Klinike, a predstavljena je i fotomonografija Stelle Fatović-Ferenčić i Drage Prgometa *Vizualna memorija struke – Klinika za bolesti uha, nosa, grla i kirurgiju glave i vrata Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u povodu stoljeća njezinog postojanja (1921. – 2021.)* koja je izdana 2021. godine u sunakladništvu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Ovom izložbom Hrvatski muzej medicine i farmacije nastavlja uspješnu suradnju s Knjižnicom Božidara Adžije u Zagrebu, koja je uspostavljena s ciljem predstavljanja muzejske građe i tema iz područja biomedicinskih znanosti široj javnosti tijekom razdoblja obnove zgrade u kojoj će biti smješten Muzej i pripremljenih radova za njegov stalni postav.

Portreti hrvatskih ljekarnika iz zbirke Hrvatskog muzeja medicine i farmacije HAZU

Pripremni radovi za izložbu

Mjesto i vrijeme održavanja: Galerija Klovićevi dvori, Zagreb, veljača – ožujak 2024.

Autorice stručne koncepcije: Silvija Brkić Midžić i Stella Fatović-Ferenčić

Vrsta izložbe: studijska izložba iz fundusa

Opseg izložbe: 9 portreta i oko 40 popratnih eksponata

Stručni suradnici:

Anamarija Komesarović, kustosica Galerije Klovićevi dvori (koordinatorica izložbe)

Red. prof. art. Ante Rašić, Studio Rašić (likovno oblikovanje izložbenih materijala)

Ankica Penava Pejčinović, Studio Rašić (priprema za tisak)

Gordana Jerabek (fotografije zgrada i interijera zagrebačkih ljekarni)

Izložbom *Portreti hrvatskih ljekarnika iz zbirke Hrvatskog muzeja medicine i farmacije HAZU* u Galeriji Klovićevi dvori (u podrumskom prostoru) predstaviti će se devet portreta hrvatskih ljekarnika iz fundusa Hrvatskog muzeja medicine i farmacije HAZU. Riječ je o istaknutim vlasnicima ljekarni koji su u pojedinim razdobljima bili predstojnici Hrvatskoga ljekarničkog zbora, uključujući i autora većine portreta – ljekarnika Hinka Brodjovina. Glavna atrakcija na izložbi bit će portret Hinka Brodjovina, djelo Milivoja Uzelca koje do sada nije bilo predstavljeno javnosti. Uz slike će biti postavljeni izložbeni poster – tekstualne legende, a kao popratnu građu bit će izloženi predmeti iz ljekarni, također iz fundusa Muzeja. Uz izložbu je moguće organizirati predavanja i/ili stručna vodstva.

Prema planu izložba je trebala biti postavljena u Galeriji Klovićevi dvori u Zagrebu od 5. listopada do 30. studenog 2023. Međutim, zbog prolongiranih radova na obnovi dijela prostora Galerije Klovićevi dvori predviđenog za čuvaonicu, podrumski prostor u kojemu bi trebala biti postavljena izložba nije

dostupan do daljnjega te smo morali već u dva navrata odgoditi otvaranje izložbe, a točan datum nije nam još poznat. Navedene činjenice utjecale su na realizaciju planiranih aktivnosti. Sve što je bilo moguće učinjeno je u ugovorenom roku. Provedeni su konzervatorsko-restauratorski radovi na sedam portreta koji su odabrani za izložbu, a do sada nisu bili restaurirani.

Budući da nismo uspjeli pribaviti dovoljno sredstava za katalog izložbe, odlučili smo tiskati manju informativnu publikaciju – deplijan izložbe. Pripremili smo tekstove i ilustracije za sve izložbene materijale: pozivnicu, plakat, deplijan, baner, city light plakat, izložbene postere i legende. Fotografije zgrada i interijera ljekarni za deplijan i izložbene postere snimila je Gordana Jerabek. Dizajner Ante Rašić, Studio Rašić iz Zagreba, oblikovao je vizualni identitet izložbe te je izradio grafičku pripremu za tisak pozivnice, plakata, deplijana, banera, city light plakata, izložbenih postera i legendi. Navedeni poslovi financirani su sredstvima Ministarstva kulture i medija RH. Realiziran je i digitalni ispis izložbenih postera te uokviravanje Uzelčeva portreta Hinka Brodjovina. Ostale izložbene materijale za sada ne možemo dati u tisak jer sadrže datume održavanja izložbe koji nam još nisu poznati. Tisak izložbenih materijala i likovni postav izložbe realizirat ćemo namjenskim sredstvima Grada Zagreba i Zaklade HAZU.

10. IZDAVAČKA DJELATNOST MUZEJA

10.1. Tiskovine

Brkić Midžić S, Fatović-Ferenčić S. *Sergije Dogan : memorijalna građa u zbirkama Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti : katalog virtualne izložbe*. Zagreb: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti (Hrvatski muzej medicine i farmacije, Odsjek za povijest medicinskih znanosti Zavoda za povijest i filozofiju znanosti), 2023. – 172 str.; ilustr. u bojama.

Tekst na hrv. i engl. jeziku. Naklada: 50 primjeraka. ISBN: 978-953-347-499-1

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

11.2. Predavanja

Na poziv prof. dr. sc. Žarke Vujić s Katedre za muzeologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Silvija Brkić Midžić gostovala je 26. siječnja 2023. u nastavi na kolegiju *Upravljanje muzejima s predavanjem pod naslovom Pokretanje djelatnosti novoga muzeja i skrb o njegovu fundusu na primjeru Hrvatskog muzeja medicine i farmacije Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti*.

Silvija Brkić Midžić održala je 10. ožujka 2023. u prostoru Franjevačkog samostana u Hrvatskoj Kostajnici predavanje uz dija projekciju na temu *Medicina sacra: štovanje svetaca zaštitnika i duhovna dimenzija medicine*, priređeno na osnovi istoimene izložbe Hrvatskog muzeja medicine i farmacije iz 2016. godine. Predavanje je organizirano u okviru godišnjeg programa Matice hrvatske, Ogranka Hrvatska Kostajnica.

Silvija Brkić Midžić održala je 2. svibnja 2023. u Hrvatskom liječničkom domu u Zagrebu predavanje na temu *Hrvatski muzej medicine i farmacije HAZU i njegova zbirka narodne medicine*, na poziv Hrvatskog društva umirovljenih liječnika Hrvatskoga liječničkog zbora (HDUL HLZ).

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU (PR)

12.1. Objave u tiskanim i elektroničkim medijima

O predavanju *Medicina sacra: štovanje svetaca zaštitnika i duhovna dimenzija medicine*, koje je 10. ožujka 2023. održala Silvija Brkić Midžić u Hrvatskoj Kostajnici, objavljen je prikaz autorice Marije Krupić:

<https://www.zgkult.eu/2023/03/11/u-hrvatskoj-kostajnici-odrzano-predavanje-medicina-sacra-stovanje-svetaca-zastitnika-i-duhovna-dimenzija-medicine/?fbclid=IwAR33jtAiwMVBC8OWFalozzdNy6U09HUwAkzWjFFk6OfL3Xkx4cjuPkqGJw>

Vijest o virtualnim zbirka Hrvatskog muzeja medicine i farmacije na portalu *eKultura* objavljena je u *Liječničkim novinama* br. 223, listopad 2023., na str. 37: <https://www.hlk.hr/EasyEdit/UserFiles/Inpdf/2023/ln223.pdf>

Vijest o izložbi *U vremenskom pomaku: Otorinolaringološka klinika Medicinskog fakulteta u Zagrebu od analognog do digitalnog doba* objavljena je na mrežnoj stranici Knjižnica grada Zagreba: <https://www.kgz.hr/hr/dogadjanja/u-vremenskom-pomaku-otorinolaringoloska-klinika-medicinskog-fakulteta-u-zagrebu-od-analognog-do-digitalnog-doba/65045>

Vijesti o izložbama Hrvatskog muzeja medicine i farmacije HAZU objavljene su u listu Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu *Mef.hr*:

Naličje grada prije 100 godina: fotografije iz zbirki liječnika Vladimira Čepulića i Luje Thallera, Etnografski muzej, Zagreb, ožujak – svibanj 2024.: najava studijske izložbe iz fundusa Hrvatskog muzeja medicine i farmacije HAZU. Mef.hr. 2023;42(2):130.

Izložba U vremenskom pomaku: Otorinolaringološka klinika Medicinskog fakulteta u Zagrebu od analognog do digitalnog doba, Knjižnica Božidara Adžije, Zagreb, 15. 11. – 15. 12. 2023. Mef.hr. 2023;42(2):131-132.

https://mef.unizg.hr/app/uploads/2023/12/Mef_2-2023_web-2.pdf

14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

Online posjetitelji virtualne izložbe *Sergije Dogan u Noći muzeja 2023.*: 2.729 posjetitelja

Budući da se za našu izložbu u Knjižnici Božidara Adžije nisu prodavale ulaznice, a sama Knjižnica je vrlo dobro posjećena, možemo samo približno procijeniti ukupan broj: 1.000 posjetitelja

Mrežne stranice Muzeja: 8.724 pojedinačna posjeta

Društvena mreža Facebook: 92.136 pregleda, 975 pratitelja, 3.916 lajkova, 132 komentara, 154 dijeljenja sadržaja, sveukupno 97.313.

(Napomena: Dostavili smo ispunjene tablice posjećenosti Muzeja u 2022. godini u *Excelu*.)

15. FINANCIJE

15.1. Izvori financiranja (u %)

Ministarstvo kulture i medija RH	28%
Grad Zagreb	30%
Donatori	42%

Zagreb, 3. 1. 2024.

UPRAVITELJICA HMMF HAZU

Silvija Brkić Midžić, prof.
muzejska savjetnica